

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэмрэ и Правительствэрэ ягъэзет

ПРАВИТЕЛЬСТВЭ ТЕЛЕГРАММЭХЭР

Льытэныгъэ зыфэсшырэ
Аслъан Кытэ ыкьор!

Сыгу къыздэлэу сыпфэгущо укызыхъугъэ мафэм фэш!

Хэгъэгум ифедэ зыхэлэ Иофэу бгъэцаклэрэм гъэгъэгъэхохэр цыпшыныху пфэсэло. Псауныгъэ пытэ, цыпкэлэшлэу, насып о пшъхьэкли къыппэблэгъэ цыфхэмкли шъуилэнэу сыпфэлэло.

Урысые Федерацием и Президент къэралыгъо къулыкьумрэ кадрэхэмрэ ялофыгъохэмклэ и Гъэлорышланлэ ипашэу
В. КИКОТЪ

* * *

Льытэныгъэ зыфэсшырэ
Аслъан Кытэ ыкьор!

Сыгу къыздэлэу сыпфэгущо укызыхъугъэ мафэм фэш!

Псауныгъэ пытэ уилэу уигухэлэхэр зэклэ зэшлонхынху сыпфэлэло.

Мы мафэм анахъу сугуапэу хэгъэгъунэфыкли хэгъэгум къулыкьоу фэпхьырэмклэ гъэгъэгъэ инэу пшыгъэхэр, лэпэлэсэныгъэу пхэлъыр ыкли гъетыныгъэхоху уилэр. Цыфхэм шъхьэклафэ къыпфырлэу, уиныбджэгъухэр ренэу къыпкыотху, шлоу цылэр зэклэ къыбдэхъоу упсэунэу пфэсэло.

Урысые Федерацием и Президент иупчлэгъоу
М. А. ФЕДОТОВ

* * *

Льытэныгъэ зыфэсшырэ
Аслъан Кытэ ыкьор!

Сыгу къыздэлэу сыпфэгущо укызыхъугъэ мафэм фэш!

Псауныгъэ пытэ уилэнэу, пкыуачлэ изэу уигухэлэхэр зэклэ зэшлонхынху пфэсэло.

Урысые Федерацием хэдзынхэмклэ и Гупчэ комиссие и Тхаматэу В. Е. ЧУРОВ

* * *

Джаш фэдэу Тхаклушынэ Аслъан къыфэгущуагъэх Урысыем и ФТС ипашэу А.Ю. Бельяниновыр, Урысые Федерацием и Президент Къэралыгъо Советым илофшлэнклэ и Гъэлорышланлэ ипашэу М. Брюхановыр, Къэралыгъо Думэм идепутатэу, Къэралыгъо Думэм гражданскэ, уголовнэ, арбитраж ыкли процессуальнэ законодательствэмклэ и Комитет хэтэу А.И. Скоробогатькэр, Ивановскэ хэкум игубернаторэу М.А. Менъ, Москва имэр игуадзэу А.Н. Горбенкэр, Къэралыгъо Думэм аграрнэ Иофыгъохэмклэ и Комитет и Тхаматэу Н.В. Панковыр ыкли нэмыкхэр.

ТХЪАКЛУШЫНЭ Аслъан:

«Инвестициехэмклэ Иофхэр нахьышлэу шыгъэнхэр — республикэм ипашэхэмклэ пшъэрылэ шъхьал»

Сурэтыр А. Гусевым тырихыгъ.

Андрей Воробьевыр гуфэбэныгъэ хэлэу Адыгеим къытегущылагъ: «Политикэ Иофшлэныр мы къыблэ республикэ шлагъом зэрэцэгъэ-жагъэр лэзшэу сугуапэ, сидунэ-еплътылэкли сидунэтетыклэкли бэмыш ныбджэгъоу шысилэр», — къылуагъ аш. Къэралыгъо Думэм ивице-спикер республикэм иэкономикэ ыкли аш ипашэхэм инвестиционнэ политикэмклэ чаныгъэу къызхагафэрэм епхыгъэ зэхьоклыныгъэшлэхэр къыхигъэшыгъэх. «Урысыем шыпсэурэ цыфхэм ящылаклэ нахьышлэу шыгъэныр — джары хабзэм ифедеральнэ ыкли ирегион органхэм апэрэ пшъэрылэу ялэр. Урысыем и Президентэу Владимир Путиным джары Къэралыгъо Советым иапэрэ зэхэсыгъо аш зыкыфигъэхыгъэр. Заводхэр, фабрикэхэр шыгъэнхэмклэ, цыфхэм яфэло-фашлэхэр нахьышлоу зэшлохыгъэнхэмклэ, зычлэсыштхэ унэхэр ягъэгъотыгъэнхэмклэ амал къэзытын зы-

лътэныгъэ Иофхэбэзэ гъэнэфагъэхэм атегущылагъэным мэхъанэшхо ил», — къылуагъ Андрей Воробьевым.

Тхаклушынэ Аслъан вице-спикерым иеплътылэкли дыригъэштагъ: субъектхэм япашэхэм Иоф зэрэшлэрэм уасэ етыгъэнымклэ предприятиеклэхэр арых анахь мэхъанэ зилэхэр, сыда плэмэ инвестициехэмклэ Иофхэм языхтэ зыфэдэр ахэм къагъэлагъо. «Пшъэрылэушхэхэр зыфэтшыжыгъэх ыкли зэклэлътылэклэ гъэнэфагъэм тетэу ахэр зэшлэтэхых. Республикэм ихэхьоныгъэклэ Кошхьэблэ районым индустриальнэ паркэу шыдгъэпсыштым мэхъанэшхо илэу шыт, а лъэныкъомклэ инвестициехэр сомэ миллиард 21-м нэсыштых. Мыекьопэ районми псэолапхъэхэм якъыдэгъэклэныклэ промышленнэ комплексым ипроект игъэцэклэн шыфежагъэх, сомэ миллиарди 4,5-м ехъу зыпэлухашт заводи 5 шыгъэныр аш къыде-

лътэ. Бэмышлэу тыклэтхагъ нефтеперерабатывающэ предприятием игъэпсын ехьыллэгъэ зээгъыныгъэм. Шыпкыэ, Адыгэ Республикэм исоциальнэ-экономикэ хэхьоныгъэ нэмыкл шьолъыр инхуэ экономикэмклэ хэхьоныгъэхоху зышлыгъэхэм ябгъэпшэн плътэлыштгэп, арэу шыт нахь мышлэми, Адыгеим инвестициехэм япхыгъэу ахьэшхо кыхьаным пае тфэлътэлышттыр зэклэ тэшлэ», — къылуагъ Тхаклушынэ Аслъан.

Зэдэгущылагъум ыклэм Андрей Воробьевым зэрэхигъэунэфыкыгъэмклэ, фракциеу «Единая Россия» зыфилорэр хъазыр шьолъырхэм экономикэмклэ хэхьоныгъэ ашлын пае зишлуагъэ къэклошт хэбзэ унашэхоху аштэхэрэм адыригъэштэнэу. Псэзуми апэу ар зыфэгъэхыгъэр машинэшлыныр, промышленность псынклэр ары.

Адыгэ Республикэм и Лышгъхьэ ипресс-къулыкьу

ЮНЫГЪУ-2012

Мэфитлум — гектар мини 7,7-рэ

Джаш фэдиз коцэу Юныгъом иаужырэ мэфитлэу республикэм шылуахыжыгъ. Адыгеим мэкьумэщымклэ и Министерствэ къызэритыгъэмклэ, коцэу аугъоижын фаем шыцэу тыгъуасэ ехъуллэу районхэм ашауахыжыгъэ гектар пчъагъэр ыкли гектар телыгъэу аш центнер пчъагъэу къырахыгъэр: Теуцожыр — 4026-рэ, 34,7-рэ, Джа-

джер — 14853-рэ, 31,9-рэ, Красногвардейскэр — 7157-рэ, 31,4-рэ, Шэуджэныр — 6858-рэ, 30,5-рэ, Кошхьаблэр — 7528-рэ, 24,5-рэ, Тэхьутэмыкьуаер — 901-рэ, 21,5-рэ, Мыекьуапэ — 713-рэ, 16,6-рэ.

Мы пчъагъэхэм нафэ къызэрашлэрэмклэ, коц гектарым гурытымклэ къырахыжыгъэмклэ Теуцожэ районым республикэм

апэрэ чыплэр шеубыты. Тапэрэ илгъэхэм зычлэгухэр нахь дэгъу районхэм бжыхьасэхэм къарахыжырэ Теуцожэ районым лъыклимыгъахъэщыгъэмэ, зэклэ районхэмклэ чылопсым изытет зэфэдэу зэрэщытыгъэр къызыдплътыгъэклэ, мы районым анахь гъэхьагъэ зеришлыгъэр пчъагъэхэм къаушыхьаты.

Хьэ гектар мин 13,4-м фэдиз

хъазырэу республикэм къыщакъыгъэм илхыжын аухыгъ. Аш гектар телыгъэу центнер 25,2-рэ къырахи, псэумкли тонн мин 33-м ехъу къахыжыгъ. Хьэ гектарым анахьыбэ къызшырахыгъэ районхэр: Шэуджэ-

ныр — центнер 29,1-рэ, Красногвардейскэр — центнер 28,2-рэ, Теуцожыр — центнер 28-рэ, Джаджер — центнер 26,1-рэ.

ЛЭХЪУСЭЖЪ
Хьаджэртэбый.

Адыгэ Республикэм и Лышгъхьэ Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинетрэ гуэхьышхо ащыхыгъ Урысые Федерацием и Федеральнэ Зэлуклэ и Къэралыгъо Думэ апэрэ ыкли ятлонэрэ зэлугъэклэгъухэмклэ идепутатэу шытыгъэ Цыклу Казбек Аслъанбэч ыкьор зэрэщымылэжыр ыкли зидунай зыхьожыгъэм иунагъорэ илахьылхэмрэ афэтхьаусыхэх.

Конкурсым икIэуххэр зэфыхьысыжьигыгъэх

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм 2012-рэ илъэсым шылэ мазэм и 24-м ышшылэгъгъэ унашъомкIэ Парламентыр зыхъащэгъгъэр илъэс 20 зэрэхъурэм ипэгъокI медиаконкурс зэхашэгъагъ. Ар «Адыгэ Республикэм парламентаризмэм хэхъоныгъэ щегъэшлыгъэныр» зыфилорэ темэм фэгъэхьыгъагъ. Конкурсым хэлъжыагъэх республикэ гъэзетхэм, телерадиокомпанием, къэлэ ыкIи район гъэзетхэм журналистхэр. Материалхэр кырахабыллагъэхэм конкурс коммиссиер ахэплъагъ, уасэ афишыгъ. Зэфыхьысыжъхэм кызырагъэлъэгъуагъэмкIэ, апэрэ чIыплэр фэгъэшъошагъ республикэ гъэзетэу «Советскэ Адыгеим» иобозревателэу Дмитрий Крыловым, ятIонэрэ чIыплэр ыубытыгъ республикэ гъэзетэу «Адыгэ макъэм» политикэмкIэ ыкIи эконо-

микэмкIэ иотдел ипашэу Сэхъутэ Нурбый, ящэнэрэ чIыплышхэр атырагошагъэх ГТРК-у «Адыгея» ипрограммэу «Парламентский вестник» зыфилорэм иавторэу Ирина Бондаревам ыкIи ирежиссерэу Елена Тарасовам, Шэуджэн район гъэзетэу «Зарям» пшъэдэкIыжъ зыхьырэ исекретарэу Тхъайшъэо Тасимэ, Адыгэ-къалэ кышшылэгъгъэр гъэзетэу «ЗыкIыныгъэм» ижурналистэу Кушъу Аслъан.

Бэдззогъум и 18-м конкурсым теклоньгъэр кышшылэгъгъэх журналистхэр Парламентым рагъэблагъэх, къафэгъушIуагъэх, шIухафтынхэр къаратъжыгъэх.

ЗэлукIэгъур гушылапэкIэ кызылIуиххэр, Парламентым гъэсэныгъэмкIэ, наукэмкIэ, СМИ-мкIэ ыкIи ныбжьыкIэ ИофыгъохэмкIэ икомитет итхьаматэу Клэрэщэ Ан-

дзаур конкурсыр зэхашэнэу зыкIэхъугъэр ыкIи ар зыфэгъэхьыгъэгъэ темэр агу кыгытIыжыгъ, журналистхэр ащ чанэу зэрэхэлъжыагъэхэмкIэ зэрафэра-зэр кылуагъ.

Къэралыгъо Советым — Хасэм и Тхьаматэ игуадзэу Iэщэ Мухьамэд къэзэрэуэгъоигъэхэм закыфигъэгъэгъэ хигъэунэфыкIыгъ обществом демократием зызышхушъомбгъурэ лъэхъаным республикэм ихэбзэихъухъэ орган илофшIагъ, пшъэрылгъэу зэшIуихыхэрэр, депутатхэм анаIэ зытырагъэтыххэрэр цIыфхэм игъэкIотыгъэу алыгъгъэлъэгъэнхэм мэхъаншхо иIэу зэрылгъэрэр, Къэралыгъо Советым — Хасэм илофшIэн зэлухыгъэу зэрэщытыр, сыдрэ лъэныкъокIи журналистхэм Иоф адашIэным зэрэфэхъазырхэр. Нэужым конкурсым теклоньгъэр кышшылэгъгъэхэм ащ ахъшэ шIухафтынхэр къаритыжыгъэх.

(Тикорр.).

Депутатхэм апай

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм иапшшылIуенэрэ зэхэсыгъо 2012-рэ илъэсым бэдззогъум и 25-м зэIуагъагъ.

Иофыгъоу зэхэсыгъом зышхушхэщтхэм мы кыкIэлъгыкIохэрэр ахагъэхьагъэх: законопроектхэу «ШушIэ ИофшIэным къэралыгъо Iэпылэгъу етыгъэным ехьыллагъ», «Адыгэ Республикэм шхыпсэурэ цIыф куп заулэмэ социальнэ Iэпылэгъу ятыгъэным ылъэныкъокIэ Адыгэ Республикэм изаконхэм ащыщхэм зэхъокIыныгъэхэр афэшIыгъэнхэм ехьыллагъ» зыфилохэрэм ятIонэрэу ахэплъэгъэныр; законопроектхэу «Адыгэ Республикэм бюджет Иофыр зэрэщызэхэщэгъэм ехьыллагъ», «Транспорт хэбзIахьым ехьыллагъ», «Адыгэ Республикэм хэдзынхэмкIэ и

Гупчэ коммиссие ехьыллагъ», «Адыгэ Республикэм икъалэ, ирайон хэдзынхэмкIэ ячIыплэ коммиссиехэм яхьыллагъ», «Муниципальнэ образованием ипашэ ихэдзын ехьыллагъ», «Адыгэ Республикэм имуниципальнэ образование хэдзынхэмкIэ икоммиссие ехьыллагъ», «Гъэсэныгъэм ехьыллагъ», «Адыгэ Республикэм ис цIыфхэмрэ чIыплэу ащ ыубытырэмрэ ошIэ-дэмышIагъэ зыхэлъ чIыопс ыкIи техногеннэ тхьамыкIагъохэм ащыухъумэгъэнхэм ехьыллагъ», «Жъэгъэузым земыгъэушъомбгъугъэным ехьыллагъ», «ВИЧ-инфекциекIэ заджэхэрэм кыхэкIырэ узым Адыгэ Республикэм зышхушхэушъомбгъугъэным ехьыллагъ», «Адыгэ Республикэм инвестиционнэ ИофшIэныр зэрэщызэхэщэгъэм ехьыллагъ», «Къэралыгъо-унэе

зэдэлъжыныгъэм ылъэныкъокIэ Адыгэ Республикэм икъэралыгъо политикэ ехьыллагъ», «ЫпкIэ хэмылгъэу юридическэ Iэпылэгъу кыратыным ифитыныгъэу цIыфым иIэр гъэцэкIэгъэным ехьыллагъ» зыфилохэрэм зэхъокIыныгъэхэу афашIышхтхэм яхьыллагъэхэм апэрэ еджэгъумкIэ ахэплъэныр, Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет информацийеу Адыгэ Республикэм игидротехническэ псэуалъэхэм язытет ыкIи псыкIуныным ахэр зэрэфэхъазырхэм яхьыллагъэр; Адыгэ Республикэм бжыхасэхэм яIухыжыны зэрэщыкIорэм фэгъэхьыгъэр ыкIи нэмыкI Иофыгъохэр.

Зэхэсыгъор сыхьатыр 11.00-м Жуковскэм ыцIэкIэ щыт урамым тет унэу N 22-м шаублэщт.

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм и Тхьаматэ игуадзэу Iэщэ Мухьамэд.

ПЕНСИЕХЭМКIЭ ФОНДЫМ ШЪУЩЕГЪЭГЪУАЗЭ

Шышъхьэлум и 15-м шIомыкIэу

Мы илъэсым ибэдззогъу и 2-м кышшыллагъэу УФ-м ПенсиехэмкIэ ифонд итерриториальнэ органхэу Адыгэ Республикэм шхыпсэурэ цIыфхэр зыгъэлажъэхэрэм апэрэ кварталым (2012-рэ илъэсым иапэрэ мзых) ателытэгъэ отчетхэр аIыхыгъэнхэр рагъэжыагъ. Ахэм ахэхъэх шIокI зимыIэ пенсие ыкIи медицинэ страхованиехэмкIэ ялофшIэхэм апае кьалыгъэгъэ ыкIи атыгъэх ахъшэ тынхэм яхьылгъэгъэ отчетхэмрэ нэбгырэ телыгътэ (персонифицированнэ) учетым ехьылгъэгъэ къэбархэу кьатын фаехэмрэ.

Отчетхэр аIыхыгъэнхэм ехьылгъэгъэ кампаниер шышъхьэлум и 15-м нэс кIощт. Законодательствэм зэригъэнафэрэм тетэу, отчетхэр кызыатынхэ фэе пIалъэр зыкуагъэхэм тазырхэр атыралъхьашхытх. Ар зыфэгъизыр отчет пIалъэм ПФР-м тынхэу Iэклагъэхьан фэгъэхъаным япроценту 10.

ПФР-м и Адыгэ республикэ Къутамэ пстэуми агу кьегъэкIыжы Федеральнэ законэу номерэу 212-ФЗ зытетым 2009-рэ илъэсым бэдззогъум и 24-м фашыгъэ зэхъокIыныгъэхэм атетэу 2012-рэ илъэсым иа I-рэ квартал кышшыллагъэу цIыфхэр

зыгъэлажъэхэу физическэ лицэкIэ алытытэхэрэм лэжъапкIэ ыкIи нэмыкI Iахьытэдэхэр язытыхэрэм кьатырэ отчетхэм яформэрэ ащ къэбархэр зэрэратхэхэрэ шIыкIэмрэ зэхъокIыныгъэхэр зэрафэхъугъэхэр. ФормакIэу РСВ-1-р ыкIи ащ къэбархэр зэрэратыхэрэ шIыкIэр Урысые Федерацием ПенсиехэмкIэ ифонд исайтэу www.pfrf.ru иедзыгъоу «Работодателям» зыфилохэрэм ижъугъотэштх. Ащ нэмыкIэу, ПФР-м и Адыгэ республикэ Къутамэ цIыфхэр страховатэ зышхушхэу агу кьегъэкIыжы нэбгырэ телыгътэ (персонифицированнэ) учетымкIэ отчетэу 2012-рэ илъэсым иятIонэрэ квартал ехьыллагъэр агъэхъазырэ зыхъукIэ ПФР-м и Правление 2012-рэ илъэсым гъэтхэпэм и 28-м номерэу 66р зытетэу ышIыгъэ унашъомкIэ ПФР-м и Правление 2006-рэ илъэсым бэдззогъум и 31-м номерэу 192п зытетэу кыдыгъэкIыгъэгъэ унашъом зэхъокIыныгъэу фишIыгъэхэм арыгъозэнхэ зэрэфаер.

Къинэу пылгыр нахь макIэ шIыгъэн, отчетхэр ипIалъэм ехъулIэу ыкIи нахь псынIкIэу ПФР-м итерриториальнэ органхэм алыгъгъэлъэгъэнхэ, хэуконыгъэу къахэкIыгъэхэр

гъэтэрэзыжыгъэнхэм фэшI, ПФР-м и Адыгэ республикэ Къутамэ ИофшIапIэхэм игъо афелъэгъу отчетхэр электроннэ шIыкIэм тетэу электроннэ цифровой кIэ-тхэжыкIэ яIэу связым ителекоммуникационнэ каналхэмкIэ къытгъэнхэр. 2012-рэ илъэсым иа I-рэ квартал кызыригъэлъэгъуагъэмкIэ, республикэм ит ИофшIапIэхэм япроцент 96,4-м фитыныгъэу яIэхэр кызыфагъэгъэгъэхэзэ а шIыкIэм тетэу отчетхэр кьатыгъэх, ащ шIуагъэу пылгыр зэхашагъ. Бухгалтерыр илофшIэпIэ чIыплэ Iусэу отчетыр ПФР-м итерриториальнэ орган псынIкIэу Iэклигъэхьан елъэкIы.

Документхэр электроннэ шIыкIэ Iэзлыгъгъэлъэгъэнхэр гъэ-федэгъэным фэшI цIыфхэм ИофшIэн язытырэм ежъ зыщытхыгъэ чIыплэм ПФР-м итерриториальнэ органэу шхыIэм Зэзэгъыныгъэ дишIын фаш.

ИофшIапIэхэм игъо дэдэ афэтэлъэгъу аужырэ мафэм нэс емыжэхэу отчетхэр кьатынхэу, сыда пIомэ ипIалъэм отчетыр кызыамыткIэ мы Иофым кинхэр кыпыкIыжышхытх, хэуконыгъэу кыхэкIыгъэхэр гъэтэрэзыжыгъэнхэм нахьыбэу уахътэ ыхьышхт, имышшылэгъэ Иоф кызыфахыжышхытх.

Сергей КАЛАШНИКОВ. ПФР-м и Адыгэ республикэ Къутамэ персонифицированнэ учытыр зэхэщэгъэнымкIэ иотдел ипаш.

НыбжьыкIэхэри кыыхагъэлэжъэщтых

Кавказ ныбжьыкIэ форумэу «Мэщыкъу 2012-рэ» зы-филорэм кыдыхэлъытагъэу зэхашэгъэ апэрэ ныбжьыкIэ экономическэ саммитым Темыр-Кавказ-федеральнэ шъолъырым исубъектхэм, Адыгэ Республикэм ыкIи Краснодар краим ащагъэпсышт туристическэ кластерым ипроект илъэтегъэуцо щыкIуагъ. Мы регионхэм ащыпсэурэ ныбжьыкIэхэм Иоф зэрадашIэшт шIыкIэхэм яплан форумым хэлэжыагъэхэр тегушылагъэх.

— Типроект щыIэныгъэм щыпхырышхыгъэным фэшI ныбжьыкIэхэм амалэу алэкIэлъхэр дгъэ-федэнхэр, ащ кыыхэлажъэ зышIоигъохэм сыд фэдэрэ лъэныкъокIи Iэпылэгъу тафэхъуныр пшъэрылгъэу зыфэтэгъэуцужы, — кылуагъ ОАО-у «Темыр Кавказым икурортхэм» дунэе зэхыныгъэхэмкIэ и Департамент идиректорэу Павел Ачикян.

Туристическэ кластерым ипро-ект игъэцэкIэн кызырэхэлъэжъэнхэ, ябизнес-планхэр агъэфедэнхэ зэралъэкIышт лъэныкъохэм, псэуалъэу ашIышхтхэм Иоф аша-шIэн амал ялэщтмэ, нэмыкIэхэм агъэгумэкIыхэу ныбжьыкIэхэм упчIэхэр кьатыгъэх.

Проектэу агъэхъазырыгъэм ныбжьыкIэхэр кыыхагъэлэжъэнхэ зэралъэкIышт лъэныкъохэм, ащIэ амалэу шхыIэхэм кьатэгущыла-гъэх ОАО-у «КСК-м» илIыкIохэр. ГушыIэм пашэ, джырэ уахътэ кадровэ концепциер зыфэдэщтыр агъэнафэ, туризмэм иотраслэ Иоф шхышIэн зытэкIышт ныбжьы-

кIэхэм ягъэхъазырын дэлажъэх. Джащ фэдэу туристическэ псэуалъэхэм ащылэжъэшт специалистхэм IэкIыбым стажировкэ щакIун амал ялэным епхыгъэ Иофыгъохэр зэшIуахы.

НыбжьыкIэ предпринимательхэм яшIуагъэ арагъэкIыным пашэ бизнес цIыкIумрэ гурытымрэ яхэушхъафыкIыгъэ структурэ зэхэщэгъэным мы уахътэм Иоф да-шIэ. Ащ кызыригъэнафэрэмкIэ, проект анахь дэгъухэр кызыгъэхъазырыр ныбжьыкIэхэм ахъшэ ыкIи упчIэжыгъэу Iэпылэгъу ара-гъэгъотышт.

Урысыем икыбылэ шагъэ-псышт туристическэ кластерым ипроект экономическэ ыкIи социальнэ мэхъаншхо зэриIэр, ащ ишIуагъэкIэ регионхэм хэхъоныгъэшIухэр зэралъэкIыштхэр, цIыфхэм ИофшIэпIэ чIыплэкIэхэр зэрагъотыштхэр кылуагъ форумым зэфэхьысыжъхэр кыфи-шызэ УФ-м ипредприниматель ныбжьыкIэхэм я Ассоциацие илIыкIоу Ольга Куценкэм.

РЕДАКЦИЕМ КЪАТХЫРЭ ПИСЬМЭХЭР

Лъэпкъ хабзэхэм атетэу тызекIощт

Гъэзетхэм тяджэми, хьадагъэхэм къыкIуалIэхэрэм тахэдаломи динымкIэ мырзэныгъэу зэхэтхыр бэ. Анахъэу зэкIэмэ афэмыухырэу, ренэу кьалэтырэр дуна-им ехыжыгъэм фашIэжырэ тIэкIур ары. Зым «шхыгъынIухыжэ пшIы хъуштэп», адрэм «мэфэ 40 пшIы хъуштэп», ящэнэрэхэм «жъамэ бгъэу хъуштэп, ишIуагъэ екIыштэп» ало. Джы зэрэхъурэмкIэ, упщэрыхъанэуи щытэп, хьадагъэм ушхышхыныр емыкIу. ЛIэрэр лъэтемыгъэу кьэ-халъэм ахынышхэ, зэкIэри зэ-бгырыкIыжыныр ары кьэнэ-жырэ закъор. Сыда адэ джы ты-ныбжьыкIэхэм ядгъэшIэщтыр, ядгъэлъэгъушхытхэр? Джар зэкIэмэ анахь Иоф.

Сэ район сымэдджыным бэмы-шIэу сычIэлъыгъ. Ныбжь хэкIо-тагъэ зилэ закI нахьыбэу мыщ сызшырихьыллагъэхэр. Ахэр ымыгъэгумэкIынхэу хъурэп ду-наим ехыжыгъэм фашIэрэр ефэндхэм зэрамыдэрэм. Мы бзылфыгъэхэр зы унэ щызэрэ-утгоихи щызэдаштагъ: зэкIэ ашIэ хабзэр тшIэшт, адыгэ хабзэу егъашIэм тинахыжыгъэхэр зэры-гъуазэщтыгъэр чIэтынэщтэп. Ащ ехьыллагъэу сэ гъэзетым кьэст-хынэу кысыщыгъыгъэх. Мыхэм ало: «Зидунай зыхъожыгъэу зи зыфамышIагъэхэр пкIыхъапIэ тэлъэгъух нэтIупшIэхэу «мэлакIэ тэлIэ» алоу. Арышхэ, тижыхэм ашIэщтыгъэр зэкIэ непи тшIэшт. Алахьыр жьалымэп, гъомылэп-хэ хьарам хъурэп. «Къурланым итэп» ало, адэ зэкIэ хабзэу зеп-хьащтыр, узшышхышхэ, узшы-пщэрыхъащти Алахь закъом

Къурланым кышхытыгъагъэмэ, сыд фэдиз ащ инагъэ хъушхы-гъа? Шъхьадж илъэпкъ рыпсэу, зэблимыхъоу хабзэ иI. Адэ тэ тыхабзэ сыда зэблэтхъун зыкIы-фаер?»

Ары, сыд адыгэ хабза тиныб-жьыкIэхэм ядгъэлъэгъушхытхэр? «Адыгагъэр», «адыгабзэр» шъо-лошъ мафэ кьэс гъэзетым кьэ-шъотхы. А кьэшхушхырым ныб-жьыкIэхэр арэп, ныбжь зилэхэр ары еджэхэрэр. Арышхэ, мыхъу-ми зыгорэ алъэгъун ныбжьы-кIэхэм ялахьылми ямыIахьылми ахэр хьадагъэм дэгъоу макIохэ-шхэ. Тэ непэ тшIэу алъэгъурэр неущ кыгъфашIэжыныбэ?! Джа-ры бзылфыгъэхэм мы Иофыгъом фэгъэхьыгъэу кьалонэу зыфаехэр. Джы жъамэ агъэун хъуми тхьа-кур машинкэм рагъахъэшхэ, шэ-ламэ агъажъэ. Жъамэ хъушхэ ар «бисмилахыи лалилахыи» щымы-Iэу?! Алахьым игугъу умышIэу шэла-мэз бгъажъэу ошхыжыкIэ жъамэ хъушхтэп.

Кыхэзгъэхъожы сшIоигъу Теуцожь район сымэдджышхэр цIыфхэм апае языгъэшIыгъэ Шэуэмэн Хьазэрэт псауныгъэ пыгэ иIэу бэрэ щыIэнэу, шлоу щыIэр кыдэхъоу псэунэу тызэрэфалъа-Iорэр.

ШЪОДЖЭ Сим.

Къунчыкьохъабыл.

Письмэм кыкIэтхэжыгъэгъэх:

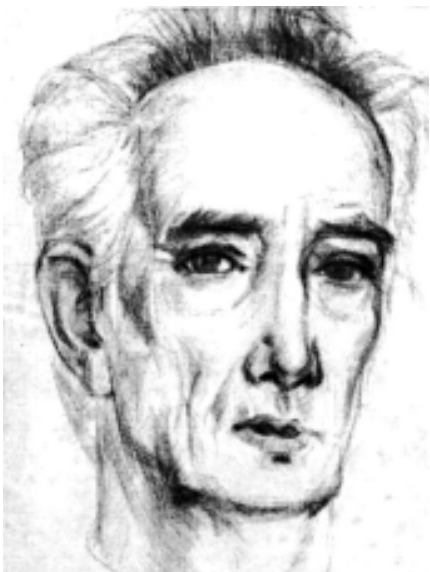
**Джамырзэ Мусльимэт,
Хьакъуй Нэфсэт, ХьэдэгъэлIэ
Разыет, Шэуджэн Аминэт,
Хьэбрэцо Нурыет, Тыгъужь
Гошнагъу, Дыхъу Разыет,
Хьурэе Зул, КIыкI Гале.**

Тиреспубликэ иобщественнэ движениеу «Адыгэ Хасэм» ина-хыжыгъэм ясовет лъэшэу гухэкIышхо щыхъугъ АР-м псауныгъэм икъэухъумэнкIэ иапэрэ министрэу, нахыжыгъэм ясовет хэтыгъэу Мамгъэт Къасимэ идунай зэрихъожыгъэр. ЩымыIэжыым иIа-хьылхэм афэтхъаусыхэ, кыныр адегомы.

КЪУЕКЪО НАЛБЫЙ НЕПЭ КЪЫЗЫХЪУГЪЭ МАФ

Ымэкъэ зафэ зыми хэкIуакIэрэп

Я 60-рэ илээсхэм адыгэ литературэм гугъэлэ гэнэфэгъэхэр къэзытыхэрэ творческэ кIочIакIэхэр къыхабагъэх, ахэм ащыщыгъ Къуекъо Налбий.

Къуекъо Налбий Юныс къыор Теуцожь районым ит къуаджэу Къунчыкъохаблэ бэдзэогъум и 20-м 1938-рэ илээсым къысхыгъ, илээс 69-рэ къыгъэшIагъэр. ИщыIэныгъэ зэрэщытэу усэным, тхэным, гупшысэным, адыгабзэм ыльапсэ игъэпытэн афэгъзэгъагъ. Творческэ амал инхэр IэкIэлъыгъэх, иусэ пы-

чыгъо, игушыIэ гъэуцугъэ, ымэкъэ зафэ нэмыкI тхакIо горэм ием хэкIуакIэрэп. Къыломэ шIоигъор IупшыIкIэу, игушысэу ричъжагъэр сыдигъуи гъунэм нигъэсыныр ишэныгъ; псынIагъэр, теурыкIолэкIоныгъэр творчествэм зэрэхэмызагъэрэпытэу ыгу риубытэгъагъ. Налбий итхыIэхэр гупшысэ зэмышгъогухэмкIэ пкIагъэх, цыфы пэпчъ ахэм зыфэе акъылыр ахегъуатэ, зырагъэушху.

Адэ сыдэуштэу Къуекъо Налбий Творчествэ иным игушIуагъо фэкIуагъа, а гъогур кIыхагъа е кIэкуагъа, псынIагъа е хыIлагъа гугъэм екIурэ гъогур? Мы упчIэ иным кIэлэу джэуап едгэгъотын.

Адыгэ лэжъкIо унагъо Налбий къыхабагъ, шапIугъ, шалэжыгъ. Шы — шыпхухэри иIагъэх.

Гурыт еджапIэр къызеух ужым, Гъозэрыплэ мээ хызмэтшIапIэм рабочэу IофщишIагъ. 1958-рэ илээсым Адыгэ къэралыгъо кIэлэегъэ-

джэ институтым филологиемкIэ ифакультет чIахы, ар 1962-рэ илээсым къыхагъ. Хэку гъэзетэу «Социалистическэ Адыгеим» иредакция корпекторэу IофщишIагъ, ащ ыужым кIэлэегъаджэу, къоджэ клубым ипашэу, Теуцожь район гъэзетым иIофышIэу шытыгъ. Ахэм ауж Адыгэ телевидениемрэ радиовещаниемрэ я Комитет IофщишIагъ. 1991 — 1983-рэ илээсхэм Адыгэ Хасэм игъэзетэу «Гъуазэм» иредакторыгъ. 1994-рэ илээсым къысхыгъагъэу кIэлэцIыкIухэм апае журналэу «Самгъур» зыфилорэр къыдегъэкIы. 1996-рэ илээсым къысхыгъагъэу Адыгэ тхыIэ тедзапIэм иредактор шъхьаI.

Къуекъо Налбий ытхыхэрэ 1962-рэ илээсым къысхыулагъэу къыхагъэх.

ТхыIэ пчъагъи илээс зэфэшъафхэм адыгабзэкIэ къыдигъэкIыгъ: «Чыгур сыгу къысхыгъ», «Чэрэз чыгъхэр», «Нэпкъ фабэхэр», «Огур зыIэтыгъэр», «Зы бзый, зы макъ, зы къамзый», «Чыгуи огуи здыптий», «Гум инэф, псэм ифаб», нэмыкIхэри.

Налбий прозэки тхагъэ, драматургием пылгыгъ. «Адыгабзэм хэт фэIазэр?», «Ытхыгъэм ащышхэр», «Мыхъамодэ пегъэмбарым игъашI, шIэныгъэ», «Къушъхъэ ябг», «ШымыIэжъхэм ясэнэбж», «Зэкъомэз». Ипсэсэху «Шэожъемерэ цэIунэжъемерэ», «Пшы-оркэ зау», «Псым ыхыи-рэ Iуашъхъ», «Тятэжъмэ яорэдхэр», «Саусэрыкъо имашIу», «СышъолъIу, сыжъугъэтыл-лыжъ!» зыфилорэрэ Адыгэ драмтеатрэм шагъэуцугъэх.

Апэрэ адыгэ художественнэ филэмэу «Гугъэм имэзах» зыцIэу тырахыгъэм исценарие ытхыгъ.

Налбий итхыIэхэр урысыбзэкIэ къыдэкIыгъэх: «Танец надежды», «Светлый круг», «Звезда близка», «Продрогшая вишня», повестэу «Черная гора», романэу «Вино мертвых», кIэлэцIыкIухэм апае «Домик для детей».

Налбий адыгабзэм рилъхагъэх пьесэху «Укрощение строптивой», «Хозяйка трактира», «Тартюф», нэмыкIхэри.

Къуекъо Налбий ытхыхэрэ

гъэзетхэм ыкIи журналху «Дружба народов», «Студенческий меридиан», «Советская молодежь», «Литературная газета» зыфилорэрэм къарыхъэщыгъэх, иусэхэм ащышхэр оредышъомэ аралъхагъэх, ащышхэри грузиныбзэкIэ, болгарыбзэкIэ, чехыбзэкIэ, тыркубзэкIэ зэрадэкIыжыгъэх.

НэдэплъыпIэ зымыIэ творческэ IофшIэн зэпымыужым а зэкIэ къыкIэкIуагъ.

Творчествэр — акъыл IофшIагъ. Теубытагъи, амали, къулайи, шIэныгы, гулыты ащ бэу пэIохъэ. Нэрымылэгъу нэкъокъон-шъугъонри ащ къыхагъэх, ау сыд фэдэрэ лэпэогъуи, къыныгъуи Къуекъор къагъэуцугъэп, ыгукIэ шIоигъом фэкIуагъ, ежъ ишIошI, ишъыпкъэ ыгъэуныфыгъ. Гупшысэху хэлъэу тхагъэ, адыгэ литературэм чIыпIэ дахэ шиубытыгъ. Къуекъо Налбий иусэ макъэ, игушыIэ пытэ сатырхэр зыми хэкIуакIэхэрэп, ахэм ежъ усаком инэплэгъу чыжъэрыплэ ренэу къахъы.

Къуекъо Налбий итворчествэ къэралыгъом епэсыгъэ уасэ къыфишIыгъ: АР-м искусствэхэмкIэ изаслуженнэ IофышIэшху, АР-м и Къэралыгъо премие илауреат (2002). 1974-рэ илээсым къысхыгъагъэу Урысы Федерацием итхакIохэм я Союз хэтыгъ, непи ар иусэ мэкъэ зафэкIэ къытхэт, тегъэгъуазэ, тегъэгъушIо.

ТхакIор тхакIо зышIырэр къэшIэкIыгъэ цыфыбэмэ иакъылкIэ, игупшысэкIэ, игугъэ зэрилэжъэу зэрэфакIорэмкIэ зэрэшъахыщырэр ары. А зэкIэмкIэ — поэзиэмкIэ, прозэмкIэ, драматургиемкIэ Къуекъо Налбий бэ фызэшIокIыгъэр — ахэмкIэ гупшысэ зафэм, шыпкъэгъэ иным ячылапхъэ ыпхыгъ.

Ежъ Къуекъо Налбий къызэриIуагъэм нахъ дэгъоу лэпкъ поэзиэм, адыгэ усэм уасэ фэпшыIын плэкIыштэп: «... Усэр шыIэныгъэм фэлажъэ, ау икъэхуки игъэшIэ зекIуакIи ежъ ихабзэхэм арыт. Зыфимыти шыIэп. Джары шыIэныгъэр лъызыгъэкIуатэрэри.

Усэр унэшъошIэп, ащ ымакъэ псашIэ, джарын фае хэти зыкIигунэсыр. Усэр бэнакIо, ау уриутырэп, пкIуачIэ зыдыуегъэшIэжы, джауштэу уегъэлъэшы, ем упэуцужыIын плэкIыIнэу уешы. Усэм уигъасэрэп, уепIу».

КЪУЕКЪО Налбий

Чыгур сыгу къысхыгъ

Мэчэрэгъу, Чыгур мэчэрэгъу,
Къелом фэд цыкIу-цыкIоу:
дэгъу, дэгъу.

Шэчэрэгъу чыгур чэц шIункIым,
Чэц шIункIым, хъоо-пцэо нэкIым.

Сэри зысIэтыгъэу лъагъу-лъагъу,
Чыгури огури къэсэпIыгъэх пагъу.

Чыжъэу-чыжъэу зыгорэ къэжъыгъу,

Чыжъэу-чыжъэу зыгорэ къэжъыгъу.

Сыд шъуIуа къытфэжъыгъу-урэр: ордэ макъа?

Ордэ макъа, чыжъэу ибы-багъэу,

Шыф шIулъэгъуа, нэфым лъыIэбагъэу?..

Шэчэрэгъу Чыгур чэц шIункIым,
Чэц шIункIым, хъоо-пцэо нэкIым.

СэшIэ: чэц шIункIым чыр шыбагъоу,

Сыбгынэн сыфитэн ар изакъоу.

Хъоо-пцэо нэкIу зыдэщыIэм

СэшIэ, ищыкIагъ ащ сугушыIэ.

ИщыкIагъ мы Чыгур сугукIэгъуи,

ИщыкIагъ мы Чыгур сишIулъэгъуи.

Сэ къысIошIы: гум ар исэ-рэнн,

ИлэжыIнэп огуи ащ, цыф унн.

ИлэжыIнэп Чыгур зы гумэкIи,

ГъашIи ащ, шIулъэгъуи илэжыIнэп,

ИнеушIрэ мафи нэгъокIыIнэп. Ежъ ищытхъуи хыишIи кIодыжыIн,

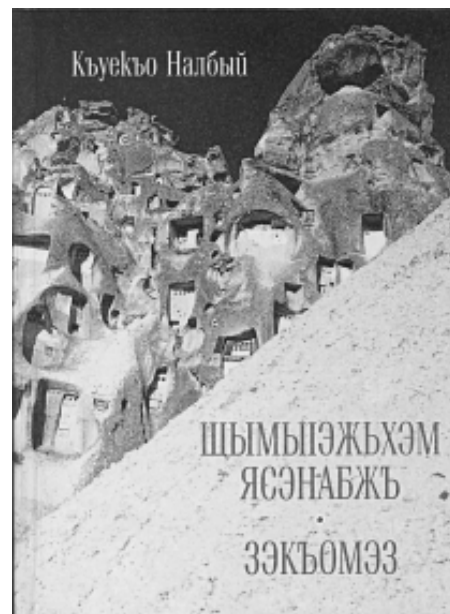
Чыгур фабэу телъри кIосэжыIн.

Мэчэрэгъу, къымыуцоу, Чыгур,

ШэкIо, къысхыгъы ар цыфыгъум.

УсакIом игъашIи уцуи, тIыси илэп, ыпсэкIэ ренэу гупшысэ мы-ухыжыIм хэт, ылэжыIрэ акъы-лым гушIуагъо хегъуатэ, гушъ-хъэбайныгъэр лэпкъым фегъашIо.

«Сыда адэ ежъ усакIоу Къу-екъом анахъ ипшъэрыл инэу ылыгътэрэр?» плэмэ, ащ иджэуа-пи иусэ зэгъэпэшыгъэ сатырхэм ахэбгъотэн.

Жъагъор

Джыри сегушысэ сикынэу:
Самылэгъурэм фэд сынэу.

Самылэгъурэм фэд, якыны
СыкIуцоу сиIошIагъи инэу...

Сыкышхыгъэ чIым цыфэу,
КъызурыIонэу игъу:

ШIункIым, жъагъу, укье-жэныфэ,

Сэ шIункIыр згъэныфэ сиIошIу:

УсакIоу Къуекъом иусэ сатыр пэпчъ нэфыс лэшэу чIым къызэрэтыри-дзагъэр, Дэхагъэм, Шыпкъагъэм, Зэфагъэм, Шулъэгъум, Къэбагъэм яшэп-хъэ шъуашэ зэхуагъашIэу ахэр зэрэ-гъэпсыгъэхэр, дунаишхор къыпфызэха-фэу, шыIэкIэ хэбзэ мыухыжъхэм узэ-рафапIурэр осэнчъэ.

Зышъхъасыжыгъэп Налбий Тхэм къыхыIэхъгъэ зэчыимкIэ, гъэпсэфын-чъагъэ, шIоу хэлгыгъэ псэумкIэ цыф-хэм къадэгъошIагъ.

ГушыIэ уцугъэ лъэшыIм ипчъэIухъуи зэIуихыгъ Къуекъо Налбий, прозэми,

драматургием Iофышхо ащишIагъ, произведение чъэпхыгъэхэр къыIэ-кIэкIыгъэх.

Уегупшысэмэ, сыдэу ба тхэкIо иным ыгу шызэпэкIэкIырэр, ышъхъэ шызэб-лэкIырэр! УзэдждэжыIнэу шымы-тыр, Налбий ыгу «Чыгур къызэрэше-кIокIыштыгъэр» ары.

Къэбар зауIэу зэхэт романэу «Шы-мыIэжъхэм ясэнэбж» (мыр урысы-бзэкIэ 2002-рэ илээсым къыдэкIы-гъагъ) ыкIи повестыкIэу «Зэкъомэз» зы тхыIэ шыгъэхэу адыгабзэкIэ 2005-рэ илээсым къыдэкIыгъэх. Романри по-

вестыри адыгэмэ ятарихъ чыжъэ фэ-гъэхыгъэх, ау непэрэ лэпкъ гэмэ-кIыгъори нафэу къахъы. Мы произ-ведениехэм лэпкъ жэрыIо творчествэм ибаигъи, ежъ тхакIор гупшысэ зешэкIэ-гъэлорышIагъэм зэрэфэлэпэлэсэри дэгъу дэдэу ащызэхэошIэ.

Гъуни-нэзи зымыIэ Дунэешхоу Тхэм цыф цыкIур къызытыригъэ-хъуагъэм ихэбзэ-унашъохэу зыгорэ зыхэбдзынэу шымытхэри, цыфыр шыIэкIэ тхыгъом зэрехуIлэрэри фи-лософии гъэшIэгъон хэлъэу мыхэм къащыIотыкIыгъ. Тхылым адыгэ

гушыIэжъхэр бэу шыгъэфедэгъэх, тижъымэ акъылышхо зэралэжыгъэр Налбий ащкIэ кIигъэтхыгъ, ащ хахъо фишIэу, лэпкъ гупшысэр ыгъэбагъоу ежъыри шыIагъ.

Непэ фэдэ мафэм, бэдзэогъум и 20-м, 1938-рэ илээсым Къуекъо Нал-бий адыгэм идахэ ылотэнэу мы чIым къытхыгъагъ, игугъэ ин зэрилэжIэу ыIэтыгъ, Тхэм джэнэт къырет. Цыф-хэм апае зышъхъамысыжъэу шIур ылэ-жыгъ.

НэкIубгъор зыгъэхъаырыгъэр
МАМЫРЫКЪО Нуриет.

Сурэтхэм якъэгъэлъэгъон тежэ

Урысыем и Къыблэ шьолъыр сурэтыш тхьапша щыпсэурэр? Упчлэм иджэуап къетымытыжы-зэ, Адыгэ Республикэм исурэтышмэ я Союз итхьаматэу Хьуажэ Рэмэ-зан къытфилотагъэм тигупшысэхэр къыщедгъа-жэхэ тшлөгъу.

— Илээси 5-м къыклоцI Иофшлагъэу тилэр зэфэтхысы-жышт, — къелуатэ Хьуажэ Рэмэзан. — Ростов-на-Дону къыщызэлуахышт къэгъэлъэгъоным тыфэхъазыр.

— Къэгъэлъэгъоным зы-фэгъэхыгъэр къыталоа.

— Бэдзэогъум и 25-м къыщы-ублагъэу шышхьэлум и 12-м нэс Урысыем и Къыблэ шьолъыр исурэтышхэм якъэгъэлъэгъон Ростов-на-Дону зэрэщыклоштым тегъэгущлэ. СурэтышI пэпчэ иофшлагъэ уасэ фэтшын тлэкышт. «Урысыем и Къыбл-ХI-р» зыфилорэ къэгъэлъэгъоным Адыгеир чанэу хэлажэ.

— Темыр Кавказым ирес-публикэхэри хэлэжъэштхэ?

— Къыблэ шьолъырымрэ Темыр Кавказымрэ зы куп хьухэу

къэгъэлъэгъоным ялофшлагъэхэр къырахылагъэх. Тызэрамыго-щыгъэр нахышлэ. Искусствэм зэхьоклыныгъэу фэхьурэр сурэт-хэмкIэ къызэфтлэтэным, лъэпкь культурэм зегъэушъомбгъугъэ-ным афшI республикэхэм, край-хэм, хэкухэм ятворческэ цыфхэр нахыбэрэ зэлукIэхэ фае.

— Адыгэ Республикэм исурэтышхэр зэрэхэлэ-жъэштхэм тытегъэгущы.

— Ясэнэхъат рылэжьэрэ сурэ-тышI 25-мэ ялофшлагъэ 90-рэ къэгъэлъэгъоным къырахыла-гъ. Къат Теуцожэ, Бырсыр Абдулахэ, Александр Манахъян, Давид Манахъян, Геннадий На-заренкэм, нэмыкI сурэтышхэм ятворчествэ уасэ фашышт.

— Анахэ дэгъукIэ алы-тагъэхэм фэгъэкIотэнхэр афашыштхэ?

— Къалэу Грознэм шьолъыр фестивалэу щыклоштым сурэ-тышхэр хэлэжъэштхэ. Ростов-

на-Дону къырахылагъэ сурэт-хэм япроцент 90-р Грознэм къышагъэлъэгъоштэу тэгугъэ. Сурэт анахэ дэгъухэр Урысыем икIэх зэнэкьокъоу Москва щы-клоштым къышагъэлъэгъоштых.

— Ростов хэкум ипашэхэм сурэтхэм якъэгъэлъэгъон мэхьэнэ ин ратэу къэбар зэхэтхыгъэ.

— Ростов хэкум иправитель-ствэ ипашэу В. Ю. Голубевыр, Урысыем исурэтышмэ я Союз итхьаматэу А. Н. Ковальчук къэгъэлъэгъоным икызылукхын хэлэжъэштхэу къыталоагъ. Адыгэ Республикэм культурэмкIэ ими-нистрэу Чэмышьо Гъазый, отделым ипашэу Шэуджэн Бэлэ зэхэщэн ИофхэмкIэ яшлөгъошхо къытагъэкIы, лъэшэу тафэраз.

— Гъэхъагъэхэр шьушын-хэу шьуфэтэлэ.

— Тхьауегъэпсэу. Сурэтым итыр: Хьуажэ Рэмэзан.

ТИЗЭИУКИЭГЪУ ГЪЭШИЭГЪОНХЭР

Язэпхыныгъэ гъунапкъэ илэп

Культурэм иофышлэхэр хэгъэгъу е шьолъыр зэфэ-шъхьафхэм ащэпсэхэми, зэлэкIох, гушылэгъу зэ-фэхъунхэр якIас. Урысыем изаслуженнэ артистэу, ре-жиссерэу Бэгъ Сэид, Урысыемрэ Адыгеимрэ иску-ствэхэмкIэ изаслуженнэ иофышлэшхоу Сулеймэн Юныс, Адыгэ Республикэм искусствэхэмкIэ изаслужен-нэ иофышлэшхоу Хьупэ Муратэ джырэблагъэ республи-кэм и Къэралыгъо филармоние тащылукIагъ.

Урысыем инароднэ артистэу, зэлэахIэрэ пианистэу Денис Мацуевым музыкантхэр игъусэ-хэу филармонием концертыр къыштитыгъ. Адыгэ Республи-кэм и Лышхьэхэу ТхьакIушынэ Аслъан иубилей пчыхъзэхэхэр фэгъэхыгъагъ. Хьупэ Муратэ Адыгеим къыштыхъугъ, компо-зитор, Испанием икьалэу Барсе-лонэ щэпсэу. Зигъэпсэфынэу Мыекъуапэ къызэкIом игуапэу концертым еплъыгъ.

— Пчыхъзэхэхэр сшлөгъэ-шлэгъонымгъ, ТхьакIушынэ Ас-лъан имэфкIэ пае сыфэгущылагъ. Синэлуасэхэм, синьбджэгъухэм салукIагъ, творчествэм тытегу-щылагъ, — къелуатэ Хьупэ Му-ратэ. — Илээс залукIэ узэкIэ-лэбжэм, музыкальнэ произведе-ниеу стхыгъагъэхэм ащышхэм Иоф адэсшлэжынэу исхьухьагъ.

«Гуащэм инысэ гъэшлуагъ»

Адыгэ Республикэм и Ка-мернэ музыкальнэ театрэу Хьанэхъу Адамэ ыцIэ зы-хьырым ихудожественнэ пашэу Сулеймэн Юныс «Гуащэм инысэ гъэшлуагъ» ылоу спектаклэ ыгъэуцу-гъагъ. Музыкэр Хьупэ Му-ратэ ытхыгъагъ.

— Зэхьоклыныгъэхэр фэтшы-хэзэ адыгэ спектаклэр дгъэуцу-жышт, — ягупшысэхэм таща-гъэгъуазэ Хьупэ Муратэ Сулей-мэн Юнысрэ. — Адыгэ унагъом

ищыIэкIэ-псэукIэ музыкальнэ спектаклэр къытегушылэ. Зы-ныбжэ хэклогагъэмэ ямызакъоу, ныбжыкIэхэм ашлөгъэшлэгъон хьушт.

Денис Мацуевым иконцерт агу къагъэкIыжыгъэ, Ю. Сулеймэ-нымрэ М. Хьупэмрэ зэгъэпшэн-хэр ашылгъэх. Ащ фэдэ зэхэхэ-хэр цыфмэ лъэшэу ящыкIагъэхэу алыгъэ.

Артист цIэрылоу Бэгъ Сэиди дунаим шильэгъугъэр макIэп. Культурэм иофышлэхэм зэра-

лукIагъэм ыгъэгущылагъ. Музы-кэмрэ плуныгъэмрэ зэрзэпхы-гъэхэм С. Бэгъыр къытегушылэ-лагъ.

— Бэгъ Сэид ыцIэ бэшлагъэу зэхэсэхы, ау неп нылэп нэлуасэ сызыфэхьугъэр. Творчествэм гъунапкъэ илэп, Иоф зыщызэдэт-шлэн тлэкIышт чIыплэхэри къэд-гъотынхэу сэгугъэ, — ело Хьупэ Муратэ.

Сурэтым итхэр: Сулеймэн Юныс, Хьупэ Мурат, Бэгъ Сэид.

ГАНДБОЛ. СУПЕРЛИГЭР

«Адыифым» зегъэхъазыры

Мыекъопэ гандбол бзылфыгъэ командэу «Адыифым» 2012 — 2013-рэ илээс ешлэгъоу Урысыем щыклоштым зыфегъэхъазыры. Суперлигэм тиспортсменкэхэм яухъа-зырыныгъэ къышагъэлъэгъошт.

— Урысыем изэнэкьокъу Юныгъо ма-зэм аублэшт. Ешлэгъухэр зыштитиIэштхэ мафэхэр джыри агъэунэфыгъэхэп, — ело «Адыифым» ипашэу Цэй Аслъанчэрые. — Суперлигэм тикомандэ къыхэнэжыгъ, иешлакIэ зэрэхигъэхьыштым тыпылэ.

Мы мафэхэм «Адыифыр» спорт базэу Мыекъопэ районым итым щылэу зегъэ-хъазыры. Урысыем изаслуженнэ тренерэу Виталий Барсуковым тикомандэ итренер шхьалэу Иоф ешлэ. БлэкIыгъэ илээс ешлэ-

гъум «Адыифыр» ауж къынэрэ командэ-хэм ахэтыгъ. ИешлакIэ зэблихьунэу, нахы-бэрэ тигъэгущлэонэу тыфай.

ТелефонкIэ къатыгъ

— Турбазэу «Горная деревня» зыфилорэм тышыл, — къытилуагъ В. Барсуковым. — КъэлэпчэIутэу Наталья Тормозовам, ду-наим ичемпионкэу Анна Игнатченкэм «Адыифым» къагъэзэжыгъ. Ростов щыщ пшъашьэу Екатерина Лопотенкэр, Ук-раинэм кыкIыгъэ гандболисткэр, нэмыкIхэри тштагъэх.

«Адыифым» изэхьоклыныгъэхэм, коман-дэм игухэлъхэм тигъэзетеджэхэр ащыд-гъэгъозэштхэ.

НэкIубгъор зыгъэхъазырыгъэр ЕМТIЫЛЪ Нурбий.

Виталий Барсуковыр гандболисткэмэ адэгущылэ.

Зэхэзышагъэхэр:
Адыгэ Республикэм
и Къэралыгъо
Совет — Хасэр,
иминистрэхэм
я Кабинет

КъыдзыгъэкIыр:
Адыгэ Республикэм
лъэпкь ИофхэмкIэ,
IэкIыб къэралхэм
ащыпсэурэ тилгэп-
къэгъухэм адыряIэ
зэпхыныгъэхэмкIэ
ыкIи къэбар жьу-
гъэм иамалхэмкIэ
и Комитет
Адресыр: ур.Кре-
стьянскэр, 236

**Редактор
шхьалэм
ипшъэрылхэр
зыгъэцакIэрэр
иапэрэ гуадзэу**

**АУЛЪЭ
Руслъан**

**ПшъэдэкIыж
зыхьыр
секретарыр
ХЪУРМЭ
Хьусен**

**Редакциер
зыхьыIэр:**
385000,
къ. Мыекъуапэ,
ур. Первомайскэр,
197.
Телефонхэр:
приемнэр:
52-16-79,
редактор шхьалэм
иапэрэ
гуадзэр:
52-49-44,
редактор гуадзэр-
пшъэдэкIыж зы-
хьыр секретарыр:
52-16-77.
E-mail:
adygvoice@mail.ru

**Зыщаушыхъаты-
гъэр:**
Урысые Федерацием
хэутын ИофхэмкIэ,
телерадиокъэтын-
хэмкIэ ыкIи зэлы-
IэсыкIэ амалхэмкIэ
и Министерствэ
и Темыр-Кавказ
чIыплэ гъэоры-
шлэпI, зэраушыха-
тыгъэ номерыр
ПИ №10-3892

Зыщыхаутирэр
ОАО-у
«Полиграф-ЮГ»,
385000,
къ. Мыекъуапэ,
ур. Пионерскэр,
268

**Пчъагъэр
5014
Индексхэр
52161
52162
Зак. 2264**

Хэутыным
узщыкIэтхэнэу щыт
уахьтэр
Сыхьатыр 18.00
ЗыщыкIэтхэгъэхэ
уахьтэр
Сыхьатыр 18.00